

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจเจ้าพนักงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญยิ่งของประเทศไทย เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ มากมายในประเทศ เช่น ปัญหาอาชญากรรมในด้านต่าง ซึ่งผู้ติดยาเสพติดได้ก่อขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปัญหาในครอบครัวที่จะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัญหาเสพติดในประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและขยายตัวมากขึ้นจากผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สถาบันหลักทางสังคมหลายสถาบันเกิดความอ่อนแอ เป็นช่องว่างทำให้ปัญหาเสพติดแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดไม่ว่าจะเป็นนายทุนผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้นำเข้า และส่งออกยาเสพติด อาศัยผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำยาเสพติดทั้งที่มีอยู่เดิมและชนิดใหม่เข้ามาเผยแพร่ในหมู่ประชาชนในแต่ละกลุ่มซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

วิเคราะห์ ปัญหาในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ถึงแม้จะให้อำนาจในการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากกฎหมายที่ออกมาเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัดดังกล่าวนี้เอง จึงส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่เมื่อได้ใช้อำนาจในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจริงแล้วอำนาจในการยึดทรัพย์จะตกอยู่ที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินซึ่งในกรณีที่ซุกซบกุมไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ปลัดอำเภอ นายอำเภอ จับผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ได้แล้วจะทำการยึดทรัพย์ไว้เบื้องต้นเพื่อป้องกันการถ่ายโอนทรัพย์สินไม่ว่าจะเป็นเงินสดในบัญชีธนาคารหรือเงินสดที่ผู้ค้ายาเสพติดได้ฝากหรือเก็บซุก

ซ่อนไว้กับผู้ที่ใกล้ชิดเจ้าหน้าที่ชุดจับกุมก็ไม่สามารถทำได้เต็มที่เพราะไม่มีอำนาจโดยตรงทำให้ทรัพย์สินถูกถ่ายโอนไปจึงทำให้ไม่สามารถตัดวงจรการค้ายาเสพติดไปได้จึงทำให้การค้ายาเสพติดไม่สามารถปราบปรามให้หมดไปได้เพราะผู้ค้ายาเสพติดยังมีเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ในการค้ายาเสพติดยังมีต่อไปไม่จบสิ้นดังนั้นจึงควรมีการเพิ่มอำนาจในการตรวจยึดทรัพย์สินในกรณีจำเป็นเร่งด่วนไว้ให้กับชุดจับกุมหรือชุดที่ปฏิบัติงานถึงแม้จะมีมาตรการในการปราบปรามจับกุมการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติดหาทำให้ผู้ค้ายาเสพติดเกรงกลัวแต่อย่างไร แต่ยังคงพยายามหาช่องทางที่จะปกปิดวิธีการต่าง ๆ ดำเนินการในด้านต่างให้พ้นวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่รัฐ หากบทบัญญัตินี้ยังไม่มีการแก้ไขในการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติดหรือผู้เกี่ยวข้องก็ไม่อาจทำให้การปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปได้

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ไม่สามารถปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปได้อย่างจริงจังเพราะผู้ค้ายาเสพติดยังมีเงินทรัพย์สินที่ใช้หมุนเวียนในการที่จะค้ายาเสพติดต่อไปตลอดเพราะถึงจะถูกจับยาเสพติดจำนวนมากแค่ไหนก็ไม่สามารถจะทำให้ผู้ค้าหมดเงินทุนไปได้ง่าย ๆ เพราะเมื่อถูกจับ กว่าเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบทรัพย์สินได้ต้องมีขั้นตอนที่ยุ่ยาก เสียเวลาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานจึงทำให้ผู้ค้ายาเสพติดและผู้เกี่ยวข้องสามารถถ่ายโอนทรัพย์สินไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ยึดหรืออายัดไปได้ ถึงแม้จะมีการปราบปรามมากสักแค่ไหนในเมื่อผู้ค้ายังมีทรัพย์สินอีกเป็นจำนวนมากที่ได้หลบซ่อนจากการตรวจยึดของเจ้าหน้าที่ก็จะสามารถลงทุนที่จะทำไม่ว่า ผลิต นำเข้า จำหน่าย ขนย้าย หรือเก็บซุกซ่อนซึ่งทุกชั้น ตอนส่วนแต่ต้องใช้เงินทั้งนั้นตราบใดที่ยังไม่มีการแก้ไขในอำนาจในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ที่เกี่ยวกับการยึดและอายัดทรัพย์สินผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดให้มีสภาพบังคับที่เด็ดขาด ลดขั้นตอนในการตรวจยึดทรัพย์สิน หรือเพิ่มอำนาจให้ชุดปฏิบัติงานให้มีอำนาจในการตรวจยึดหรืออายัด ทรัพย์สินไว้เบื้องต้นก่อนก็จะทำให้การปราบปรามเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะสามารถตัดวงจรสำคัญในการค้ายาเสพติดไปได้ เพราะเงินและทรัพย์สินเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ค้ายาเสพติดสามารถทำการค้ายาเสพติดไปได้ ลือ ๆ ไม่รู้จักจบสิ้นจึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรการการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้นก่อนจะทำการยึดได้นั้นต้องเข้าเงื่อนไขของกฎหมายการปราบปรามยาเสพติดการที่กฎหมายได้กำหนดกรอบและลักษณะของความผิดไว้ชัดเจนแล้ว เป็นผลให้การใช้มาตรการตามกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นไปที่ระบุไว้ในกรอบดังต่อไปนี้

1. ข้อหา “สมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” การที่บุคคลใดจะมีความผิดและต้องรับโทษในข้อหาสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การสมคบกันนั้นจะต้องกระทำโดยตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามนิยามในมาตรา 3 ได้แก่ การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายาม กระทำความผิดดังกล่าวด้วยเท่านั้น

2. มาตรการริบทรัพย์สิน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การริบทรัพย์สินของกลาง ในคดียาเสพติดตามมาตรา 30 ได้แก่ บรรดาเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือใช้อุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเฉพาะที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว ตามความหมายในนิยามมาตรา 3 เท่านั้น โดยให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม

2.2 การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเฉพาะที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดและให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว ตามความหมายในนิยามมาตรา 3 เช่นเดียวกัน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวซื้อหรือกระทำ ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไปเป็นของบุคคลอื่นหรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตามก่อนจึงจะสามารถตรวจยึดได้เพราะทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นต้องเข้ามาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ที่หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวซื้อหรือกระทำ ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไปเป็นของบุคคลอื่นหรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตามซึ่งอำนาจการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวจะให้อำนาจในการยึดหรืออายัดเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 เจ้าหน้าที่พนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือชุดจับกุมยา

เสพติดไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ทหารซึ่งได้รับการฝึกในการจับกุมยาเสพติดนั้นจะไม่ มีอำนาจในการยึดทรัพย์เพียงทำได้แค่ยึดสิ่งที่ได้มา มีไว้ ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อเป็น พยานหลักฐานเท่านั้น

เมื่อวิเคราะห์กฎหมายการยึดทรัพย์ของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ (CNB) และเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดประเทศสหรัฐอเมริกา (DEA) พบว่า อำนาจในการยึดทรัพย์ของหน่วยปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์เจ้าหน้าที่ ของหน่วยปราบปรามยาเสพติด (CNB) มีอำนาจยึดทรัพย์ตามมาตรา 26 (2) ที่บัญญัติเจ้าหน้าที่อาจยึดและกักกัน (a) ยาควบคุมพิเศษใด ๆ สารควบคุมและสิ่งผิดกฎหมายที่สามารถยึดได้ อันเป็นผลเนื่องจากการตรวจค้น ตามมาตรานี้ (b) เรือ Hovercraft เครื่องบิน ยานพาหนะ หรือ รถไฟ ที่ใช้เพื่อการกระทำความผิด หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามมาตรานี้และ สิ่งที่ถูกยึดตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ (CNB)ผู้เข้าตรวจค้นและทำการยึดทรัพย์นั้นต้องบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรแสดงการยึดต่อ เจ้าของทรัพย์นั้น โดยไม่ชักช้า และ โดยการส่งคำบอกกล่าวนั้นเป็นหนังสือถึงบุคคลนั้นหรือ โดย ทางไปรษณีย์ที่บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่ (ถ้ารู้)

ส่วนอำนาจในการยึดทรัพย์ในส่วนของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศ สหรัฐอเมริกา (DEA) ในการปฏิบัติการกิจของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด (DEA) ที่รับผิดชอบ ในการปราบปรามยาเสพติดโดยจะใช้อำนาจในการยึดทรัพย์ที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดหรือทรัพย์ ที่มีไว้ใช้เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด (DEA) จะทำการยึด ทรัพย์ได้เลย

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสิงคโปร์และประเทศสหรัฐอเมริกา เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการกิจนั้นกฎหมายได้ให้อำนาจในการ ตรวจยึดทรัพย์ได้เลยโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนหรือขบวนการที่ยุ่งยากเลยจึงเห็นได้ว่าการปราบปราม ยาเสพติดของทั้งประเทศสิงคโปร์และประเทศสหรัฐอเมริกานั้นสามารถปราบปรามยาเสพติดที่เห็น เป็นรูปร่างที่เจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงาน สามารถใช้อำนาจในการปราบปรามยาเสพติดและตรวจยึด ทรัพย์ได้เลยโดยไม่ต้องรอนหน่วยงานอื่น ให้มีความยุ่งยาก ซึ่งมีความแตกต่างจากหน่วยงาน ปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทย ที่ไม่ได้ให้อำนาจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานในการปราบปรามยาเสพ ติดในเรื่องอำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์เลยเนื่องจากตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะ กรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติ ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการไว้แล้วตาม กฎหมาย

วิเคราะห์ ปัญหาในการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 จำกัดอำนาจการค้นให้เป็นอำนาจการพิจารณาของศาล ซึ่งตามรัฐธรรมนูญเดิมมิได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงเสมือนเป็นตัวกระตุ้นให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็วอีกทางหนึ่งเนื่องจากการได้มีการกำหนดเงื่อนไขการค้นที่ให้อำนาจเฉพาะศาลเท่านั้น

การค้นก่อนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีผลบังคับใช้ ได้กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญาเป็นหลัก และในกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งให้อำนาจแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ ในการค้นหรือออกหมายค้น โดยมีเหตุสำคัญ 5 ประการ

1. เพื่อหาพยานหลักฐาน อันเป็นการค้นหรือออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา
  2. เพื่อหาของกลาง อันเป็นการค้นหรือออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด
  3. เพื่อช่วยบุคคล อันเป็นการค้นหรือ ออกหมายค้นเพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง โดยมีได้ชอบด้วยกฎหมาย
    4. เพื่อจับบุคคลอันเป็นการค้นหรือออกหมายค้นเพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ
  5. เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษา อันเป็นการค้นหรือออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล ในกรณีที่พบหรือจะยึดโดยวิธีอื่น ไม่ได้แล้ว
- เหตุสำคัญ ๆ แห่งการค้นหรือออกหมายค้นที่กล่าวข้างต้น เป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องยึดเป็นหลักเสมอแต่อย่างไรก็ดี หลังจากวันที่รัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ อำนาจการค้นของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่สามารถออกหมายค้นหรือใช้ตนเองเป็นหมายค้น ได้ถูกยกเลิกไป ดังนั้นในการค้นในการค้นที่รื้อถอนทุกครั้งจึงต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลเสมอวันแต่กรณีดังต่อไปนี้ที่สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล
1. เมื่อมีเสียงร้องให้มาช่วยมาจากข้างในที่รื้อถอน
  2. เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รื้อถอน
  3. เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุ แน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รื้อถอน

4. เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าสิ่งของที่ได้มาโดยการกระทำความผิดได้ซ่อน หรืออยู่ในนั้นประกอบกับทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนินซำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของเหล่านั้นจะถูกโยกย้ายเสียก่อน

5. เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมาย หรือจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

เมื่อได้พิจารณาหลักของการค้นที่ต้องมีหมายและโดยไม่มีหมายแล้ว จะเห็นได้ว่าการค้นของเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจ ซึ่งรวมถึงเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด (ป.ป.ส.) ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลเสมอ เว้นแต่จะเข้าขอยกเว้นดังกล่าวมา สำหรับอำนาจค้นของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด (ป.ป.ส.) ยังมีปัญหาบางประการว่าจะเป็นการเข้าขอยกเว้นนี้ด้วยหรือไม่ ประเด็นนี้ได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของอนุกรรมการ ที่ปรึกษากฎหมายสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและที่ประชุมมีมติว่า

1. การค้น โดยไม่ต้องมีหมายเพื่อยึด หรืออายัดยาเสพติด โดยอาศัยเหตุตามกฎหมาย 2 ประการคือ เหตุอันควรเชื่อว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดนั้นจะถูกโยกย้าย ถือว่าเข้าขอยกเว้นแล้วและไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ย่อมมีอำนาจกระทำได้ซึ่งหากพิจารณาเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเปรียบเทียบกับเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะเห็นได้ว่าทางกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีน้ำหนักในทางคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญมากกว่าเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเสียอีก

2. สำหรับการค้น โดยไม่ต้องมีหมายด้วยการอาศัยเหตุอย่างเดียว คือ มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็เป็นการเพียงพอแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญมิได้วางมาตรฐาน หรือ บรรทัดฐานเอาไว้ดังนั้น เหตุเพียงเท่านี้ก็ย่อมมีอำนาจการค้นเช่นกัน

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ.2 519 มาตรา 14 (1) เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดบัญญัติให้เจ้าพนักงานผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจในการเข้าไปเคหสถาน หรือสถานที่เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนินซำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ บุคคลนั้นจะหลบหนีไป หรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม ซึ่งอำนาจเจ้าพนักงานผู้ซึ่งเลขาธิการ

แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ตาม มาตรา 14 (1) นี้มีข้อยกเว้นบทบัญญัติของมาตรา 33 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในสถานบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครองหรือการตรวจค้นสถานหรือในที่รโหฐานจะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ การเข้าไปค้นตาม การเข้าไปค้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 จึงไม่ขัดต่อมาตรา 33 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้นเจ้าพนักงานผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงมีอำนาจเข้าไปค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ทั้งนี้เจ้าพนักงานผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่อำนาจในการเข้าค้น นั้นผู้เข้าค้นต้องมีบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ก่อน และต้องแสดงบัตรก่อนเข้าทำการตรวจค้น ด้วยแต่เมื่อทำการปฏิบัติเข้าจริงแล้วอำนาจในบัตรผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ จะคุ้มครองเฉพาะแต่ผู้ที่มีบัตรจริงเพียงแต่เจ้าของบัตรผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เท่านั้น แต่อำนาจในการตรวจค้นจะไม่คุ้มครองผู้ที่ไม่มีบัตรเจ้าพนักงาน ซึ่งจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงาน นั้นในชุดทำงานจับกุมตรวจค้นผู้ที่มีบัตรเจ้าพนักงานนั้นส่วนใหญ่แล้วจะมีไม่ครบทุกคนอาจมีเพียงหัวหน้าชุดที่ปฏิบัติงานหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเพียงอย่างเดียวซึ่งมีปัญหาที่การช่วยเหลือเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในการค้นนั้นกระทำไม่ได้ ตามความเห็นดังนี้ ความเห็นคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 1-2/2523 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2523 ความเห็นของกรมตำรวจ (มท 0610/1944 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2527 ความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0501/1217 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2527 ทั้งสามความเห็นออกมาว่าอำนาจของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) เป็นอำนาจเฉพาะตัวตามกฎหมายและ กฎหมายนี้ไม่มีบทบัญญัติให้เรียกบุคคลอื่นให้ช่วยเหลือในการค้น ในทางปฏิบัติจึงทำให้การตรวจค้นไม่มีประสิทธิภาพเพราะกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจคุ้มครองผู้ที่ไม่มีบัตรเจ้าพนักงานงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงทำให้การหาพยานหลักฐานอาจทำได้ไม่อย่างเต็มที่ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมากจึงควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการตรวจค้นในอำนาจบัตรเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ผู้ซึ่งเลขานุการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีความชัดเจน เพื่อที่จะทำให้การปราบปรามยาเสพติดนั้นเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลจริงมิใช่จะมา กังวลกับการทำงานว่าจะขัด

กับกฎหมายหรือละเมิดสิทธิของบุคคลในการเข้าไปทำการตรวจค้น ในกฎหมายให้มากกว่านี้แต่
ต้องไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์
Central narcotics bureau (CNB) ได้บัญญัติอำนาจในการตรวจค้นและยึดทรัพย์ ตามมาตรา 24 ดังนี้

(1) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งชั้นยศไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยผู้กำกับการ หรือ
เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ในบังคับของผู้ช่วยผู้กำกับการ หรือ เจ้าหน้าที่อาวุโสของศุลกากรอาจกระทำ
ได้ดังต่อไปนี้ในเวลาใด ๆ

(a) เข้าไปตรวจค้นสถานที่หรือบริเวณที่ต้องสงสัย โดยไม่ต้องมีหมายค้นหรือค้น
สถานที่ใด ๆ หรือบริเวณสงสัย โดยว่าจะพบสิ่งต่อไปนี้

(i) ยาควบคุมพิเศษ สารควบคุม หรือ หรือสิ่งที่มีผิดกฎหมายที่สามารถยึดได้ หรือ

(ii)บุคคลที่กระทำหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าได้กระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติ
นี้ หรือ กระทำผิดตามระเบียบซึ่งกฎหมายในการปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ได้
กำหนดตำแหน่งชั้นยศไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยผู้กำกับการ หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ในบังคับของผู้ช่วยผู้
กำกับการ หรือ เจ้าหน้าที่อาวุโสของศุลกากรอาจกระทำก็สามารถเข้าตรวจค้นได้โดยโดยไม่ต้องใช้
หมายค้นซึ่งมีความแตกต่างจากกฎหมายปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทยที่เจ้าหน้าที่
ปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 เจ้าหน้าที่ ที่
ได้รับมอบหมายภารกิจในด้านปราบปรามยาเสพติดต้องมีบัตรประจำตัวผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และก่อนเข้าค้นต้องแสดงบัตรประจำตัวและอำนาจในบัตรก็จะให้
อำนาจเฉพาะผู้มีบัตรประจำตัวเท่านั้นจึงจะเข้าข้อยกเว้นในการเข้าค้นตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ตามมาตรา 33

นอกจากนี้ยังมีปัญหาในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519ใน
มาตรา 15เจ้าพนักงานมีอำนาจในการควบคุมตัวผู้ถูกจับตามมาตรา 14 (3) ไว้เพื่อทำการสอบสวน
ขยายผลได้ไม่เกิน 3 วัน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ป.วิอาญา) ได้ที่ราชอาณาจักร และให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับ
ตามมาตรา 14 (3) ให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญาเพื่อดำเนินการต่อไป (พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519) โดยจะ
เห็นได้ว่าขั้นตอนดังกล่าวมีการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเข้ามาเกี่ยวข้อง
ในทางปฏิบัติแล้วเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมผู้ค้ายาเสพติดมาแล้วจะต้องทำการขยายผลการ
จับกุมผู้ค้ารายใหญ่กว่าเดิมแล้วต้องใช้เวลาในการติดต่อส่งข้อหาเสพติดจากผู้ค้ารายใหญ่กว่าเดิม
แล้วขั้นตอนในการติดต่อกับพวกผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ต้องใช้เวลาามากซึ่งพระราชบัญญัติป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 15 ได้ให้อำนาจไว้เพียง 3 วันซึ่งไม่เพียงพอต่อการขยายผลจับกุมจึงทำให้การปราบปรามไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรกรณีศึกษา จากการปฏิบัติงานของผู้เขียนคือ ผู้เขียนได้จับกุมตัวพวกค้ายาเสพติดได้วันที่ 19 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 14 นาฬิกา 30 นาที ได้ยาบ้าจำนวน ประมาณ 100,000 กว่าเม็ด และจากการขยายผลในการสั่งซื้อยาบ้าเพิ่มอีก แต่ต้องใช้เวลาประมาณ 5-7 วันจึงมีพวกค้ายาเสพติดนำยาบ้ามาส่งจำนวน 200,000 เม็ด ซึ่งจะขนส่งมาจากจังหวัดเชียงรายและต้องใช้เวลาในการหลบซ่อนจากการตรวจค้นของตำรวจจึงทำให้ต้องใช้เวลาหลายวัน แต่ด้วยกฎหมายให้อำนาจในการสอบสวนขยายผลไว้เพียง 3 วัน จึงทำให้การปราบปรามยาเสพติดที่ได้ให้อำนาจไว้เพียงแค่ 3 วันไม่สามารถปราบปรามให้หมดไปได้จึงเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างมาก จากกรณีศึกษา นั้นจะเห็นได้ว่าระยะเวลาที่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 ตามมาตรา 15 ได้ให้อำนาจไว้เพียง 3 วันไม่เพียงพอต่อการขยายผลจับกุมผู้ค้ายาเสพติดให้หมดไปอย่างจริงจังได้

อำนาจในกฎหมายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดประเทศสิงคโปร์ ในการขยายผลการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดและตัวการสำคัญโดยเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ (CNB) นั้นมีความแตกต่างจากกฎหมายของประเทศไทยโดยประเทศสิงคโปร์ได้ออกกฎหมาย Criminal Law Act ซึ่งมีมาตรการควบคุมบุคคลผู้เป็นตัวการโดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของศาลคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยความเห็นชอบของอัยการ มีอำนาจสั่งควบคุมนายทุนหรือตัวการตัวการค้ายาเสพติดไว้ไม่เกิน 2 ปี และประธานาธิบดีมีอำนาจที่จะขยายระยะเวลาการควบคุมได้อีกครั้งละไม่เกิน 1 ปี ผลจากการใช้มาตรการดังกล่าวนี้ ทำให้ทางการสามารถจับกุมหัวหน้าขบวนการค้ายาเสพติดได้เป็นจำนวนมากซึ่งผลทำให้การลักลอบค้ายาเสพติดมีจำนวนลดลง จากปัญหาที่เกิดขึ้นในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดังกล่าวเป็นปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่จะต้องหาแนวทางในการแก้ไขข้อกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติจริง และสามารถนำมาบังคับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับหน่วยงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อที่ยาเสพติดในประเทศไทยจะได้ลดลงหรือหมดไป และสามารถช่วยลดปัญหาและภัยทางสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป